

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Realisatie
Energietransitie

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

29 november 2024

Kenmerk

DGKE-DRE / 95751734

nota

Kamerbrief 'Scope en vervolg Delta Rhine Corridor'

Parafenroute

[Redacted signature area]

Kopie aan

Bijlage(n)

1

Mede namens/met akkoord van Minister van Infrastructuur en Waterstaat en Minister van Volkshuisvesting en
Ruimtelijke Ordening

Aanleiding

U heeft deze week samen met de Minister van Infrastructuur en Waterstaat en de Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening een besluit genomen over de Delta Rhine Corridor (DRC). Via deze Kamerbrief informeert het kabinet de Kamer over het besluit en het vervolg van de DRC.

Geadviseerd besluit

Instemmen met het verzenden van de Kamerbrief.

Kernpunten

In deze brief wordt de Kamer geïnformeerd over:

- De veranderingen en voortgang in het project sinds de laatste brief van 27 juni jl. Sindsdien is er meer duidelijkheid gekomen over de uitdagingen van het project. Doorgaan met de huidige aanpak en procedure zou leiden tot onacceptabele vertraging van alle modaliteiten.
- Het besluit voor de zomer was gebaseerd op individuele planningen per modaliteit. Er ligt nu een integrale planning op tafel waaruit blijkt dat realisatie van alle modaliteiten zou oplopen tot 2040 of verder.
- Deze vertragingen komen door complexiteit en onzekerheden in het project, waar meerdere modaliteiten en initiatiefnemers tegelijkertijd in zitten. De afgelopen tijd is gebleken welke factoren en omstandigheden bijdragen aan de complexiteit en daar wordt de Kamer over geïnformeerd.
- Het kabinet heeft besloten tot aanpassing van de projectscope, omdat realisatie van alle modaliteiten in een gezamenlijke procedure in de DRC

zorgt voor een te grote uitloop in de tijd. Daarmee komen de doelstellingen om de industrie te verduurzamen in gevaar.

- Het besluit is gericht op het zo snel mogelijk realiseren van de DRC. De scope wordt beperkt tot de modaliteiten waterstof en CO₂. Daarmee wordt perspectief behouden voor tijdige verduurzaming van de industrie. Ammoniak maakt niet langer deel uit van de scope en een herbruikbare buisleiding wordt niet toegevoegd aan de scope. In de strook blijft ruimte voor mogelijke toekomstige buisleidingen voor gevaarlijke stoffen, waaronder ammoniak.
- Het besluit wordt gemotiveerd. De belangrijkste afweging is om waterstof- en CO₂-infrastructuur met grotere urgentie te realiseren. De waterstofleiding tot Boxtel kan in 2031-2032 gerealiseerd worden en de CO₂-leiding tot Venlo naar verwachting in 2032-2033.
- Het opnemen van kabels in de strook zou ervoor zorgen dat de toekomstbestendigheid van de strook onder druk komt te staan.
- Het is een internationaal project. Tijdige koppeling van waterstof en CO₂-infrastructuur zijn van belang voor Duitsland en Nederland. Door dit besluit blijft Nederland een betrouwbare partner voor Duitsland.
- Met het besluit blijft de waterstofaansluiting van industrieclusters en centrales langs de route realiseerbaar, met name in de provincies Noord-Brabant en Limburg.
- In de brief worden de consequenties voor een ammoniak- en herbruikbare buisleiding beschreven. Rondom deze buisleidingen zijn er nog teveel onduidelijkheden om ze mee te (blijven) nemen in de procedure. Dat zou zorgen voor vertraging voor de andere buisleidingen. Er blijft ruimte in de strook beschikbaar voor toekomstige buisleidingen.
- Er is een substantiële consequentie voor de gelijkstroomkabels. Deze maken geen deel meer uit van de scope en daarmee valt deze optie voor het diep aanlanden van windenergie op zee weg. Daarmee komen doelen van Wind op Zee 2040 in gevaar. Het is van belang om met spoed naar alternatieve routes te kijken. Naar inschatting van TenneT worden de kabels dan pas vanaf 2040 gerealiseerd. In overleg met TenneT kijkt het Ministerie van Klimaat en Groene Groei of dit via een andere procedure eerder kan. Het kabinet geeft in de brief aan met spoed een alternatief traject op te starten om de diepe aanlandingen alsnog te realiseren.
- Er is ook gekeken naar andere opties om de complexiteit en onzekerheden te verkleinen. Het kabinet heeft overwogen om waterstof via een alternatief tracé buiten de DRC te laten verlopen, de buisleiding voor CO₂ slechts tot Moerdijk in de DRC te realiseren en ten oosten van Moerdijk de gelijkstroomkabels in de DRC-strook te leggen. Deze optie had echter ook grote nadelen die worden toegelicht in de brief. Daarom is niet voor deze optie gekozen.
- De onderzoeken waar het kabinet bij betrokken blijft zijn beschreven, los van de DRC procedure. Dat zijn: veiligheidskader ammoniak, NEN-onderzoek naar wederzijdse beïnvloeding, onderzoek naar herbruikbare buisleidingen, hoe optimaal gebruik kan worden gemaakt van bestaande buisleidingenstroken en opvolging van de toekomstbestendige passage Hollansch Diep.

- De motie Erkens c.s. is voor wat betreft de DRC afgedaan in deze brief. Ook de motie Grinwis c.s. over meekoppelkansen en raakvlakprojecten wordt in deze brief afgedaan.

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Directie Realisatie
Energietransitie

Kenmerk
DGKE-DRE / documentId